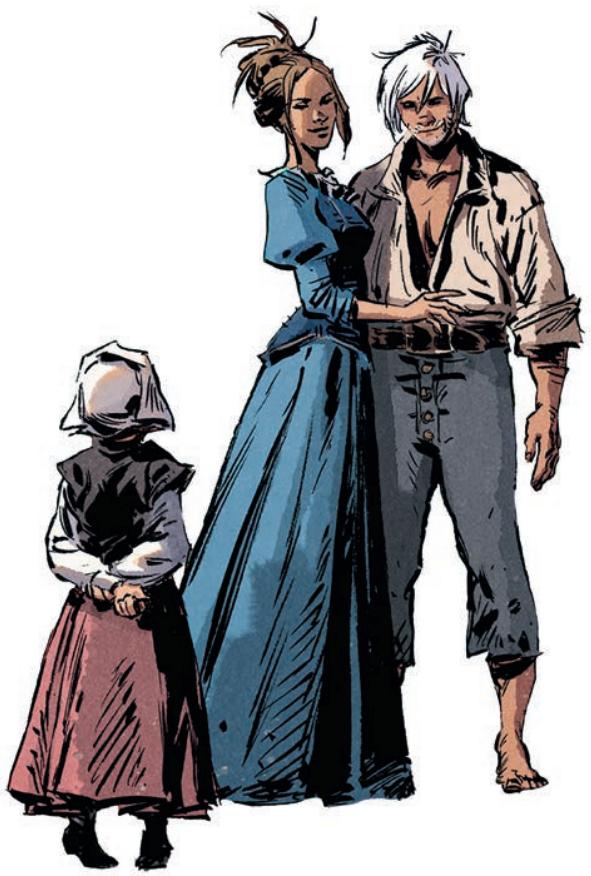




Dorison & Montaigne

1629.

ĐAVOLJI APOTEKAR



FIBRA

www.fibra.hr
www.stripovi.com



KOLORKA

Knjiga 263

Dorison & Montaigne

1629.

Đavolji apotekar



Scenarij

Xavier Dorison

Crtež

Thimothée Montaigne

Boja

Clara Tessier

Originalno izdanje

1. L'Apothicaire du diable (2022.)

Izdavač

Naklada Fibra d.o.o.

FIBRA

Samo dobri stripovi.

Glavni urednik

Marko Šunjić

Prijevod

Tony Šercer

Lektura

Aleksandar Gucunski

Dizajn

Melina Mikulić

**Redakturna, prijelom i
priprema za tisak**

Marko Šunjić

Tisak

Denona d.o.o.

Naklada

500 primjeraka

ISBN 978-953-321-784-5
Zagreb, rujan 2023.

Knjiga je objavljena uz financijsku potporu Ministarstva kulture i medija
Republike Hrvatske.

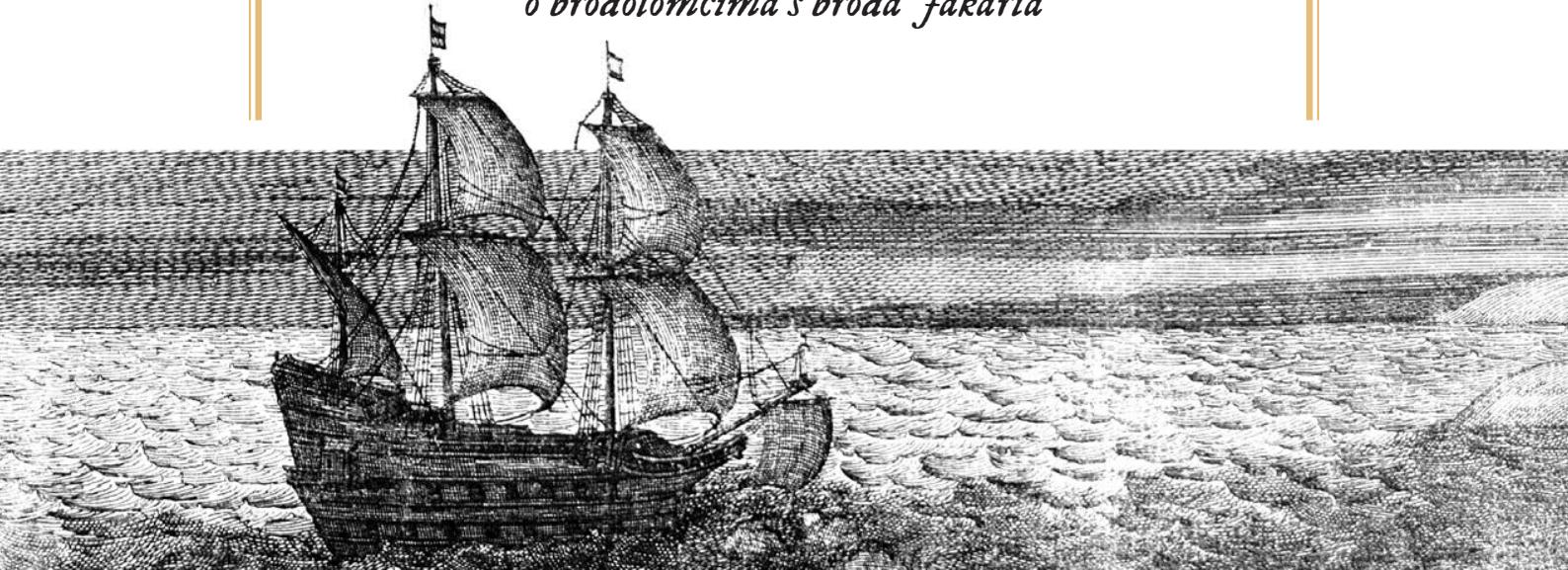
Original Title: 1629, ou l'effrayante histoire des naufragés du Jakarta –
Tome 01: Chapitre 1 – L'Apothicaire du diable
Authors: Xavier Dorison & Thimothée Montaigne
© Editions Glénat 2022 by Dorison & Montaigne – ALL RIGHTS RESERVED

PRVI DIO

DAVOLJI APOTEKAR

1629.

*ili grozomorna pripovijest
o brodolomcima s broda Jakarta*





© Bavarska državna knjižnica, München

“ODUMIRANJE DUŠE”...



avedeni pojam – koji je opisao Philip Zimbardo, profesor psihologije sa Sveučilišta Stanford – nekima od nas izmami osmijeh, a u drugima budi poetske asocijacije. Riječ je, međutim, o stvarnom psihološkom fenomenu čija priroda ledi krv u žilama. Proučavajući događaje od Bartolomejske noći, preko armenskog genocida i krvoproljica u Ruandi, do Holokausta i zločina počinjenih nad zatvorenicima u Abu Ghraibu, Philip Zimbardo opaža strašnu nit koja se provlači kroz sve te užase: potpuno gašenje empatije unutar skupine, koje neumitno vodi do dokinuća njezina osjećaja za moral, što pak za posljedicu ima sadizam i krvoproljeće.

“*Meni se to ne bi dogodilo*” ili “*Ne u naše doba*” nedvojbeno su najveće besmislice koje čovjek može izreći na tu temu. Bilo tko, doslovno bilo tko od nas može postati krvnik, čovjek s mačetom ili zatvorski čuvar nad kojima se toliko gnušamo. Upravo tu univerzalnost i bezvremenost Zimbardo obrađuje u svom fantastičnom eseju pod nazivom *Luciferov efekt...*

I doista, pregršt je dokaza – od povoja čovječanstva do danas – koji potvrđuju valjanost njegovih teorija.

Smatram da jedna nesretna epizoda iz naše povijesti jasno potkrepljuje njegove zloslutne tvrdnje.

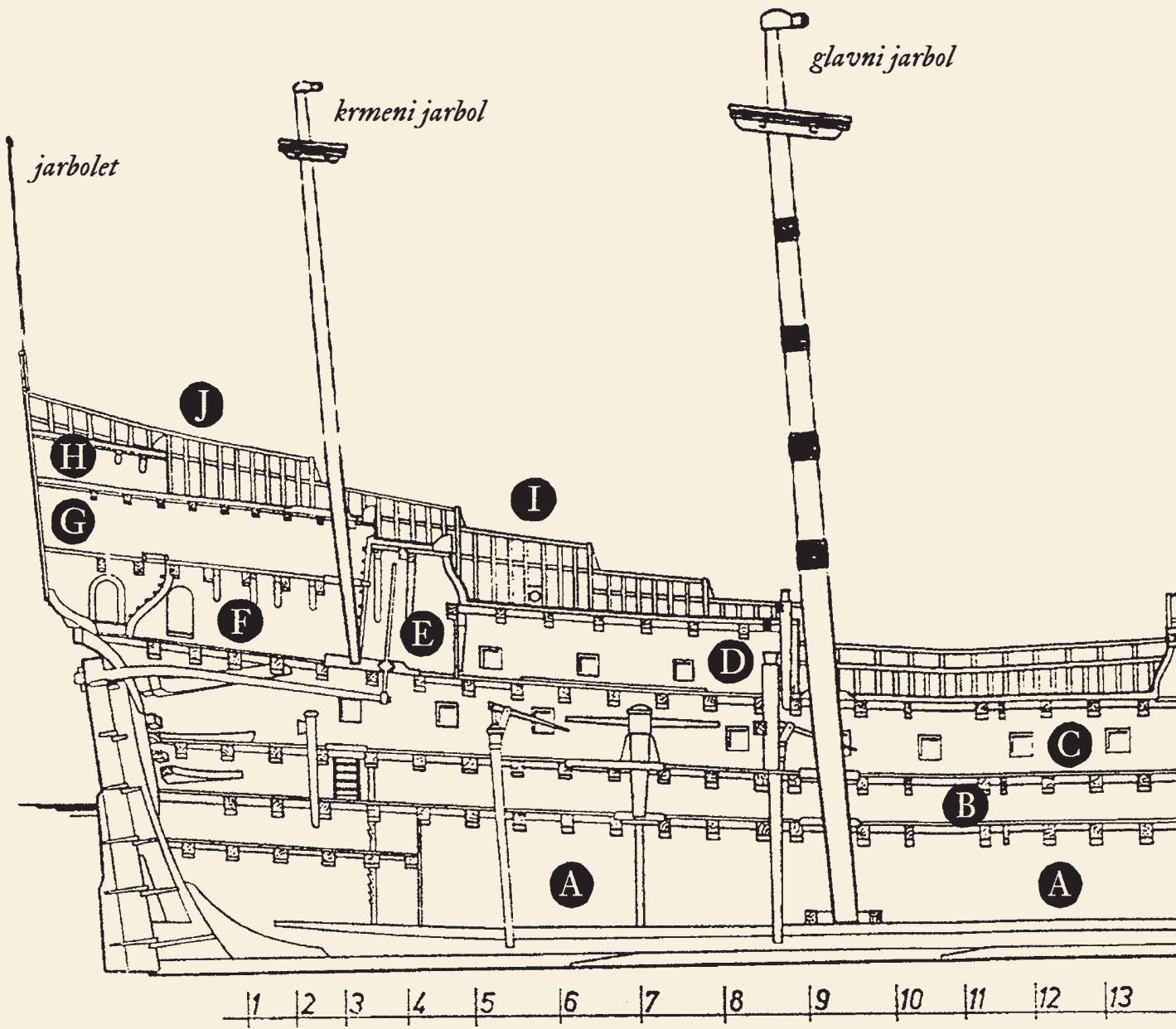
Riječ je o itekako stvarnoj priči koja započinje u Republici Ujedinjenoj Nizozemskoj, današnjoj Nizozemskoj, koja je na početku 17. vijeka “najotvorenije” društvo zapadnog svijeta, bastion vjerske tolerancije, kolijevka slikarske i uopće umjetničke revolucije, sveučilišno i trgovачko središte bez preanca. Ništa – *apsolutno ništa* – nije dalo naslutiti da će takvo društvo ispisati najkraviju stranicu svoje pomorske povijesti...

Godina je 1629., Nizozemska zapadnoindijska kompanija (*Vereenigde Oost-Indische Compagnie* ili, skraćeno, VOC) najmoćnija je i najbogatija kompanija na svijetu – prva “multinacionalka” u povijesti svijeta. Donosi zakone, kuje novac, a na brodove ima pravo postaviti jednog od svojih predstavnika, takozvanog nadzornika tereta, čije ovlasti premašuju ovlasti brodskog kapetana, što čini jedinstven slučaj u povijesti moreplovstva. Imajući na umu takvu moć, nezamislivo stegu i dotad nezapamćeni društveno-kulturološki kontekst, možda bismo bili u napasti da začepimo gubicu profesoru Zimbardu i opovrgnemo to da su neki društveni konteksti ipak do te mjere “zatvoreni” da je odumiranje duše u njima jednostavno ne-mo-gu-će.

Nažalost, tragedija koja je snašla “returnsheppen” Bataviju pokazuje da bismo se grdnno prevarili.

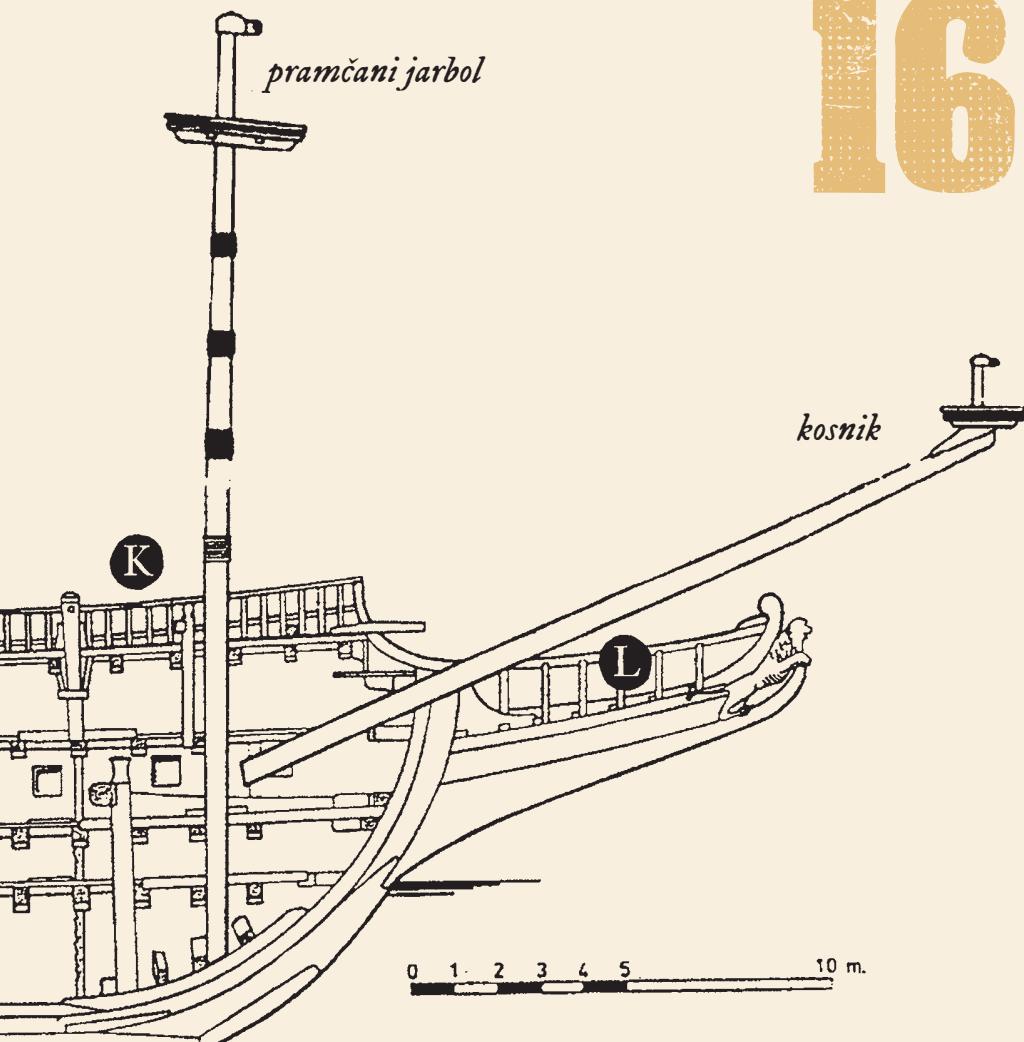
Nemojte reći da vas nisam upozorio.

XAVIER DORISON



JAKARTA

1629.



- A potpalublje
- B lažna paluba
- C glavna paluba
- D paluba
- E zapovjednički most
- F kajita
- G kabina
- H gornja kabina
- I 1. kat kasara
- J 2. kat kasara
- K kaštel
- L pulena

N A P O M E N A A U T O R A

Nizozemskom riječju "Batavia" nekoć se nazivalo indonezijsku prijestolnicu, današnju Jakarta...

Autori su u stripu odlučili zadržati potonji naziv, kako za grad, tako i za sam brod.

Iako je dobrom dijelom nadahnuta stvarnim događajima, ova je priča prvenstveno adaptacija u kojoj su autori izmiješali činjenice i fikciju kako bi dočarali istinu onako kako je oni vide.

U tom su duhu autori odlučili latinizirati nizozemska imena nekih od likova.

POMORSKI PUTOVI



© Bavarska državna knjižnica, München



— « UOBIČAJENA » RUTA

— — PLOVIDBENA RUTA JAKARTE

— JAVA - OTOCI ABROLHOS





... TE RIJEĆI Pripadaju kralju Agamemnonu, najplemenitijem građaninu najplemenitijeg od društava, domovine prava i filozofije...



... ZATO, KAD MI POŽELITE ŠUDITI, PLJUNUTI MI U LICE ILI ME ZASUTI KAMENJEM DA MI SE SVAKA KOŠČICA U TIJELU SKRHA, SJETITE SE AGAMEMNONA I ZAPITAJTE SE...



AKO JE VRLI MIKENSKI KRALJ,
JUNAK TROJANSKOG RATA,
MJERA DOBROTE...





... TKO LI JE
ONDA MJERA
ZLA?

~~~~~  
GLAVA PRVA  
~~~~~

SAMO OČAJNICI









RIJEČ JE O POMORSKOM NOVJILI, ALI VRSNOM POZNAVATELJU ZAČINA. TOPLO NAM GA JE PREPORUČILO NEKOLIKO ZNANACA.

... IMATE SREĆE! NJEGOVA NAOBRZBA I ZNANJE UVELIKE NADILAZE TAKVU VRŠTU SLUŽBE! NADAMO SE DA ĆETE MU UKAZATI DLUŽNO POŠTOVANJE.

... ČOVJEK JE APOTEKAR...

ZOVE SE JERONIMUS CORNELIUS...

... IMAMO RAZLOGA VJEROVATI DA ĆE VAS IZNENADITI.





GOSPOĐO... MEN' SE ČINI DA TI
BRODOVI PRIJE PLOVE LI PAKAO NEGO
U INDIE! JEDVA DA SE SVAKI DRUGI
MORNAR VRATI ODANLE! NAJGORI
AMSTERDAMSKI ŠLJAM RADJE ĆE
POĆ U TAMNICU NEGO KROĆIT NA TA
PLUTAJUĆA GROBLJA! MOLIM VAS...



SAMO OČAJNICI
ISPLOVLJAVAJU
S VOC-OM.







PAA... AKO ČOVJEK NOSI ŽIVOTINJU NA INDIJCA, TO ČINI ZATO DA JE POKUSA... AKO VAM JE STALO DO TOG MAJMLINA, TOPLO VAM SAVJETUJEM DA GA NE NOSITE NA BROD.







JAKARTA...

40 STOPA DUGA, 5
DVOSTRUKOM OPLATOM
OD HRASTOVINE I
BOROVINE, 30 TOPOVA,
DESET JEDARA, OD ČEGA
DVA PRŠNA...

IZVRŠNO, HAYES,
IZVRŠNO...

... PLUTA
LIZ?

?

GOSPOĐO, OTKAKO JE
SVIJETA, NIKAD NIŠTA
NIJE PLUTALO BOLJE!...

... NEKA...

TO JE SVE ŠTO
TRAŽIM...

OVDJE POSTOJE
DVA SVIJETA...

... ONAJ IZA GLAVNOG
JARBOLA I ONAJ ISPRED.
VI ĆETE BITI U ONOME
STRAGA I NIKAKO NE
PRELAZITE CRTU KOJA
VAS DIJELI OD PREDNJEGL
SVIJETA.

A AKO NEKI MORNAR
SPRIJEDA PRIJEĐE
TU VAŠU "GRANICU"
NEPOZVAN?

NEK
MU BOG
BLIDE NA
POMOĆI...

NA BRODU IMA NEKOLIKO
BALAVACA I MANJE OD
30 ŽENA, A MUŠKARACA
JE PREKO 300, OD ČEGA
VEĆINA SPADA U CRÈME DE LA
CRÈME LJUDSKE ŽGADIJE...
SHVATITE, ŠTO IH MANJE
BUDETE VIĐALI, BOLJE ZA
SVE...

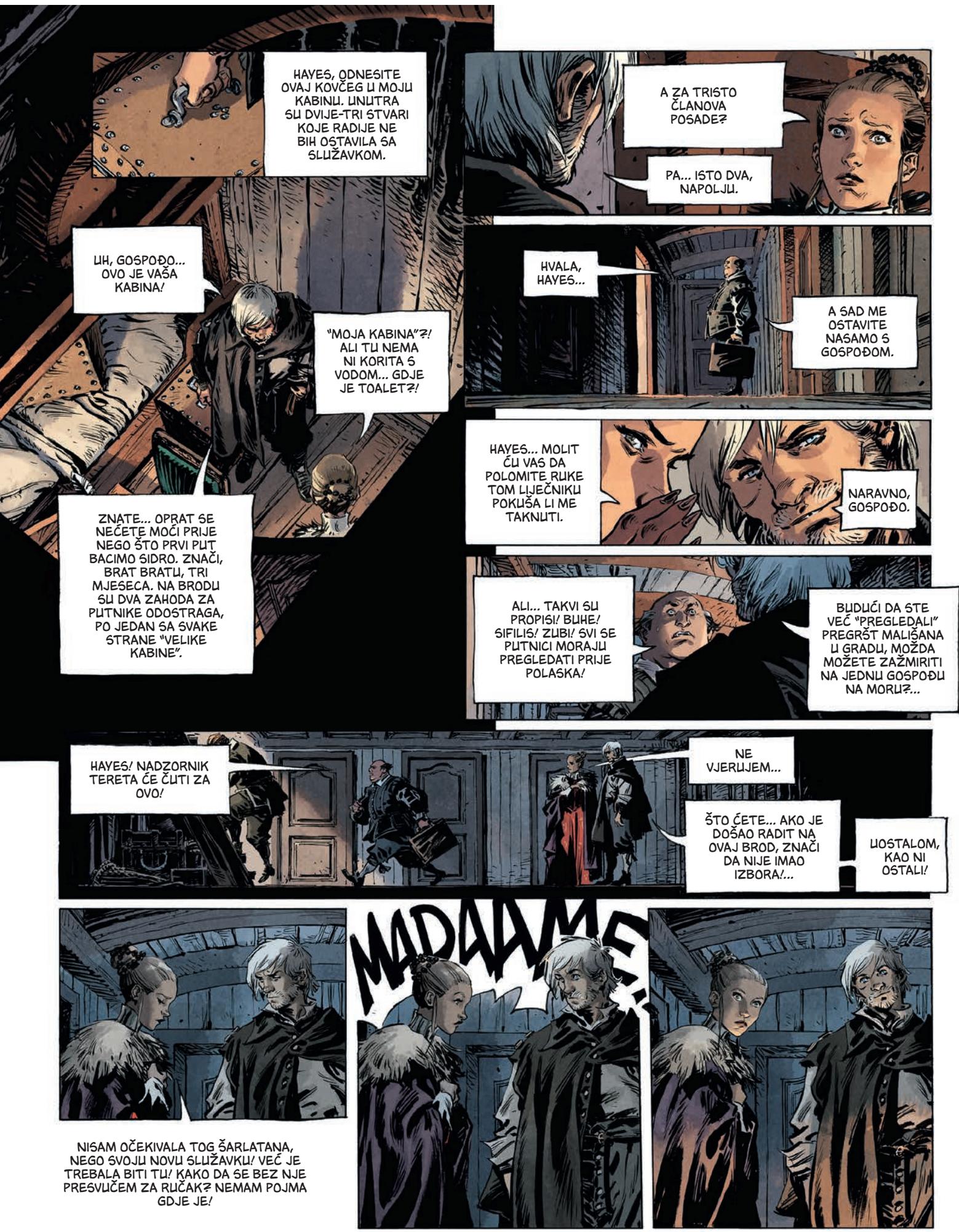
GOVORITE KAO
DA S DRUGE
STRANE NEMA
DUŠE VRIJEDNE
SPAŠAVANJA!

UPRAVO
TAKO...

UKLJU-
ČUJUĆI I
VAS?

MENE
POGOTOV...





OH, MOŽETE DOZIVATI GAZDARICU
KO LIK VAM DRAGO! NEĆE VAM
KORISTITI! ZNATE LI VI TKO SAM JAŽ
PASTOR GIESBERT BASTIENZ! UZVANIK
VOC-A! I NE DOLAZI U OBZIR DA MOJE
KĆERI DIJELE KABINU S VAMA!

SLUŠAJ,
BUČO!

NAPUŠTILA SAM FINU
SLUŽBU U GRADU
JER SU MI OBEĆALI
POSTELJU U KOJOJ
NEĆU SPAVAT SA
SMRDLJIVCIMA!!!

TI ME SIGURNO NEŠ SPRIJEČIT
DA UVLČEM DUPE U NJU! BIO TI
PASTOR IL' NE!

MOŽDA STE NAPUSTILI
FINU SLUŽBU, ALI VIDIM
DA STE ZADRŽALI FINE
MANIRE!

DOSTA KLEPETANJA!
SKLONITE BALAVURDIJU
I PRTLJAGU U KABINE
PRIJE NEGOT DIGNEMO
SIDRO!...

... ILI ĆU VAS
SVE POBACAT U
MORE!

NO NAJPRIJE, ŠARMANTNA
GOŠPOĐICE, PRAVILA LIJEPOG
PONAŠANJA OBVEZUJU ME DA VAM,
KAO KAPETAN, PONUDIM SMJEŠTAJ
KRAJ SVOJE KABINE. DAKAKO,
UZ NAJPLEMENITIJE NAKANE!...
NARAVSKI, AKO SE VAŠA GAZDARICA
SLAŽE, ŠTO KAŽETE?

U TOM
SLUČAJU...
OVLUDA...

U REDU, PIETERS.
DOZOVITE SVE LJUDE
UNUTRA! IZ OVIH
STOPA! I ZATVORITE
OKNA! TAJ PRIZOR
NIJE ZA MORNARE!
POMILOVAT ĆU BIĆEM
PRVOG KOJI BLIDE
ZVJERA VAN!



GOSPOĐICA JE ANGAŽIRANA DA RADI,
A NE DA SPAVA, STOGA JE POTONJA
AKTIVNOST PREPUŠTENA ISKLJUČIVO
NJOJ NA PROSLUDBU...



KAPETANE! STIGLI
SU DIREKTORI
VOC-A... UTOVARIT
ĆE ZLATO!



KAPETANE,
OPROSTITE, ALI...
HM... PELSAERT JE
NALOŽIO DA SAMO ON
I NJEGOV PRVI ČASNİK
MOGU PRISUSTOVATI
UTOVARU SANDUKA...



... VI NE!"

NEMA SUMNJE, SVI PROMATRAMO ISTI PRIZOR; ŽELJEZNE SANDLIKE NATRPAANE ZLATNIM GULDENIMA I SREBRNIM DRANGULIJAMA. MEĐUTIM, ZA SVAKOG OD NAS ONI PREDSTAVLJAJU NEŠTO DRUGO.

ULIČNA SIROTNINJO I SITNI LUPEŽI, VI LI TOM BLAGU VIDITE RAZVRAT I POŽUDU.

Zaposlenici VOC-a, od DIREKTORA DO SITNOG ČINOVNIKA, OVI SU SANDLUCI VAŠE BOŽANSTVO, ZLATNO TELE KOJEM SE SMJERNO KLANJATE. AKO SE NJIHOV SADRŽAJ OŠTETI, OTUĐI ILI SE LI NJ SAMO PRSTOM TAKNE, ZADJENUT ĆE SE U BIT VAŠEG POSTOJANJA DO TE MJERE DA ĆETE ZA NJ USHTJETI POLOZITI ŽIVOTE.

ZA VAS TI SANDLUCI NE SADRŽE DRAGOCJENI METAL. U NJIMA POČUVAJU VAŠE SRCE, KRV I DUŠA...

NEĆU VAM KRITI:
NE ODLAZIM DA TRGUJEM S JAVOM,
VEĆ DA IZGRADIM
KRALJEVSTVO DALEKO
OD OVOG SVIJETA.

ZA MENE TOG DANA,
30. LISTOPADA 1628.,
ZLATOIMA SLADAK,
OPOJAN MIRIS.

A ZA
MENE?
JA PAK... UMJESTO
ZLATNIH POLLUGA,
U NJIMA VIDIM
CIGLE ZA GRADNJU
SVOGA NOVOG
DOMA. A MJESTO
DIJAMANATA -
KAPLJE KOJE ĆE
NAVODNJAVATI
MOJE POLJE...

... MIRIS
SLOBODE.

SLOBODE DA IDEM
KAMO MI DRAGO, DA
VOLIM, DA GOVORIM...
I DA MISLIM.

NEMOJTE MISLITI DA SAM NAIVAN.
ZNAM DA ĆE CIJENA TE SLOBODE
BITI VISOKA, VRTOGLAVA...
NEZAMISLIVA!



VALJAT ĆE, DAKAKO, POKIDATI
PUSTE LANCE, OBITI LOKOTE,
NO NIŠTA ZATO! TOM
IZAZOVU UMJE DOSKOČITI I
NAJNEVJEŠTJI OD DRUMSKIH
RAZBOJNIKA.

KAKO BI SE ČOVJEK DOMOGAO
VOC-OVA ZLATNOG TELETA,
NE MOŽE TEK TAKO UKRASTI
NEKOLIKO SANDUKA.
NIPOŠTO! NAJPRIJE MU VALJA
UKRASTI UMOVE ONIH ŠTO IH
ČUVAJU.

TO ZLATO NIJE SAMO
ZAVORENO MEĐU METALNIM
STIJENKAMA SANDUKA I
PALUBnim ZIDOVIMA OD
HRASTOVINE. NJEGOV SU
ISTINSKI ZATVOR NJEGOVI
ČUVARI.



... A ONI SU PAK
NESVJESNI ZATOČENICI
VLASTITIH UMOVA.



VOC, KRALJ I CRKVA DO TE SU
IH MJERE ZAGONILI U NJIHOVE
GLAVE DA SU IH UVJERILI KAKO SU
SLOBODNI LJUDI I ČELJAD BOŽJA.
A ISTINA GLASI DA NISU DRUGO DO
ROBOVI SVOJIH SKLIČENIH UMOVA...

JA, JERONIMUS
CORNELIUS,
OSLOBODIT ĆU
IH...



... I ISPRIPOVJEDIT
ĆU VAM KAKO.